॥ कश्यप उवाच ॥ वृद्धं राष्ट्रं क्षत्रियस्य भवति ब्रह्म क्षत्रं यत्र विरुध्यतीह । अन्वम्बलं दस्यवस्तद्भजन्ते तथा वर्णं तत्र म्रियन्ति सद्यः ।

नैषां ब्रह्म च वर्द्धते नोत पुत्रा न गर्गरो मथ्यते नो यजन्ते । नैषां पुत्रा वेदमधीते च यदा ब्रह्म क्षत्रियाः सन्त्यजन्ति ।

नैषामर्थो वर्द्धते जातु गेहे नाधीयते सुप्रजा नो यजन्ते । अपध्वस्ता दस्युभूता भवन्ति ये ब्राह्मणान् क्षत्रियाः सन्त्यजन्ति ।

एतौ हि नित्यं संयुक्तावितरेतरधारणे । क्षत्रं वै ब्रह्मणो योनिर्ब्रह्मणः क्षत्रस्य वै द्विजाः । २०८५

उभावेतौ नित्यमभिप्रपन्नौ सम्प्रापतुर्म्महतीं सम्प्रतिष्ठां । तयोः सन्धिर्भिद्यते चेत् पुराणस्तत. सर्व्वं भवति सम्प्रमूढं ।

नाच पारं लभते पारगामी महागाधे नौरिव सम्प्रपन्ना । चातुर्व्वर्ण्यं भवति हि सम्प्रमूढं प्रजास्ततः क्षयसंस्था भवन्ति ।

ब्रह्मवृक्षो रक्ष्यमाणो मधु हेम च वर्षति । अरक्ष्यमाणः सततमश्रु पापञ्च वर्षति ।

न ब्रह्मचारी चरणादपेतो यदा ब्रह्म ब्रह्मणि चाणमिच्छेत् । आश्चर्य्यतो वर्षति तत्र देवस्तत्राभीक्ष्णं दुःसहाश्चाविशन्ति ।

स्त्रियं हत्वा ब्राह्मणञ्चापि पापः सभायां यत्र लभतेऽनुवादं । राज्ञः सकाशेन विभेति चापिततो भयं विद्यते क्षत्रियस्य । २०९०

पापैः पापे क्रियमाणे हि चैल ततो रुद्रो जायते देव एषः । पापैः पापाः सञ्जनयन्ति रुद्रं ततः सर्व्वान् साध्वसाधून् हिनस्ति ।

॥ ऐल उवाच ॥ कुतो रुद्रः कीदृशो वाऽपि रुद्रः सत्त्वैः सत्त्वं दृश्यते बध्यमानं । एतत् सर्व्वं कश्यप मे प्रचक्ष्व कुतो रुद्रो जायते देव एषः ।

॥ कश्यप उवाच ॥ आत्मा रुद्रो हृदये मानवानां स्वंस्वं देहं परदेहञ्च हन्ति । वातोत्पातैः सदृशं रुद्रमाहुर्द्देवैर्व्वीमूतैः सदृशं रूपमस्य ।

॥ ऐल उवाच ॥ न वै वातः परिवृणोति कश्चिन्न जीमूतो वर्षति नापि देवः । तथा युक्तो दृश्यते मानुषेषु कामद्वेषात् बध्यते मुच्यते च ।

॥ कश्यप उवाच ॥ यथैकगेहे जातवेदाः प्रदीप्तः कृत्स्नं ग्रामं दहते चत्वरं वा । विमोहनं कुरुते देव एष ततः सर्व्वं स्पृशते पुण्यपापैः । २०९५

॥ ऐल उवाच ॥ यदि दण्डः स्पृशते पुण्यपापं पापैः पापे क्रियमाणे विशेषात् । कस्य हेतोः सुकृतं नाम कुर्य्याद्दुष्कृतं वा कस्य हेतोर्न कुर्य्यात् ।

॥ कश्यप उवाच ॥ असंयोगात् पापकृतामपापास्तुल्यो दण्डः स्पृशते मिश्रभावात् । शुष्केणार्द्रं दह्यते मिश्रभावात् न मिश्रः स्यात् पापकृद्भिः कथञ्चित् ।

॥ ऐल उवाच ॥ साध्वसाधून् धारयतीह भूमिः साध्वसाधूंस्तापयतीव सूर्य्यः । साध्वसाधूंश्चापि वातीह वायुरापस्तथा साध्वसाधून् पुनन्ति ।

॥ कश्यप उवाच ॥ एवमस्मिन् वर्त्तते लोक एष नामुत्रैवं वर्त्तते राजपुत्र । प्रेत्यैतयोरन्तरावान् विशेषो यो वै पुण्यं चरते यश्च पापं ।

पुण्यस्य लोके मधुमान् घृतार्चिर्हिरण्यज्योतिरमृतस्य नाभिः । तत्र प्रेत्य मोदते ब्रह्मचारी न तत्र मृत्युर्न जरा नोत दुःखं । २८००